

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KAUNO SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Rotušės a. 12, LT-44279 Kaunas, tel. (8 37) 40 1292, faks. 8 7066 2000, el.p. kauno.skyrius@aaa.am.lt,
<http://gamta.lt>.

Gintautui Norgėlai, Sodų g.12, Naujoji Akmenė UAB „EKOBALTIKA“ Kauno rajono savivaldybės administracijai Kauno visuomenės sveikatos centrui Kauno apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai Kėdainių rajono savivaldybės administracijai Kauno visuomenės sveikatos centro Kėdainių skyriui Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Kėdainių PGT Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui	2015-10-05	Nr. 15.2-A4-11031
--	------------	-------------------

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA
DĖL GUMOS ATLIEKŲ IR NAUDOTŲ PADANGŲ PERDIRBIMO PIROLIZĖS BŪDU
KĖDAINIŲ IR KAUNO R., POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada – Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Kauno skyriaus (toliau – Kauno skyrius) 2015 m. birželio 26 d. atrankos išvada dėl gumos atliekų ir naudotų padangų perdirbimo pirolizės būdu Kėdainių ir Kauno r., poveikio aplinkai vertinimo. Priimta atrankos išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą kuri persvarstoma –

Liepos mėnesį atrankos išvada buvo paskelbta visuomenei pažeidžiant Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370, todėl UAB „Ekobaltika“ visuomenę informavo pakartotinai: 2015 m. rugpjūčio 13 d., skelbimai pakabinti Alšėnų sen. ir Lapių sen. Kauno r. ir Pelėdnagių sen. Kėdainių r. 2015 m. rugpjūčio mėn. 14. d. paskelbta respublikinėje spaudoje „Lietuvos žinios“ ir vietinėje spaudoje – „Kauno diena“ ir „Rinkos aikštė“(Kėdainių r.).

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas - UAB „Ekobaltika“, Laisvės al. 46-1, Kaunas, www.ekobaltika.lt, info@ekobaltika.lt. Asmuo kontaktams – direktorius Linas Maksvytis, tel. 8 699 79207.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas - Gumos atliekų ir naudotų padangų perdirbimas pirolizės būdu.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Nagrinėjamos trys galimos vietos:

1. Lapių sąvartyne 30 arų sklypas, esantis adresu: Lapių sąvartynas, Lepšiškių km., Lapių sen., Kauno raj. (toliau – Lapių sklypas);
2. Zabieliškio sąvartyne 15 arų sklypas, esantis adresu: Zabieliškio sąvartynas, Zabieliškio km., Pelėdnagių sen., Kėdainių raj. (toliau – Zabieliškio sklypas);
3. Sklype, esančiame tarp Ežerėlio durpyno ir Girininkų II kaimo (toliau – Girininkų sklypas).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Planuojamose teritorijose numatomas gumos atliekų ir naudotų padangų perdirbimas pirolizės būdu. Perdirbant padangas (apie 7000 t/metus) būtų gaunami tokie produkcijos kiekiai: sintetinė nafta – 2 688 t; techninė anglis (suodžiai) – 2 352 t; metalo kordas – 672 t; pirolizės dujos – 1 288 t.

Bus sumontuotas sertifikuotas įrenginys, kuris iš gumos, senų padangų pirolizės būdu pagamins sintetinę naftą. Žaliava perdirbimui bus tiekama iš regioninio atliekų sąvartyno bei stambiagabaritinių atliekų surinkimo punktų pagal iš anksto sudarytas sutartis. Įrangos pajėgumai – 20 t perdirbamos žaliavos per parą.

Įrangos veiklą galima suskirstyti į tris atskirus kontūrus: tai būtų kaitinimo talpos kaitinimo kontūras, žaliavos pirolizės virsmo atskiras, neturintis sąlyčio su atmosfera, kontūras ir po pirolizės proceso likusios techninės anglies ir metalo kordo pašalinimo kontūras.

Pirolizės procesas: Į kaitinimo talpą konvejerio pagalba pakraunama žaliava (naudotos padangos), hermetiškai uždaroma kaitinimo talpos anga. Po kaitinimo talpa esančioje kaitinimo kameroje pradeda kelti temperatūra, deginant suskystintas naftos dujas. Temperatūrai pasiekus 100-120 °C temperatūrą, kaitinimo talpoje prasideda reakcija, atsiranda dujinė fazė. Dujinė fazė patenka į pirminio separatoriaus kamerą, iš kurios pirolizės dujos per aušinimo įrenginį patenka į vandens-naftos separatorių, kuriame atskiriamas vanduo ir gaunama sunkiosios sintetinės naftos frakcija, kuri per vamzdynus suteka į sunkiosios sintetinės naftos talpyklą. Pagrindinis kiekis nesuskystintos dujinės fazės patenka į šilumokaičių sistemą, kuriuose gaunama lengvojo svorio suskystinta sintetinės naftos frakcija, kuri vamzdynais patenka į lengvosios sintetinės naftos talpą. Likusi nesuskystinta dujų dalis pavidalu per sumažinto slėgio įrenginį teka į dujų aušinimo įrenginį, kur papildomai kondensuojasi lengvosios sintetinės naftos frakcija. Ši frakcija taip pat patenka į lengvosios sintetinės naftos talpą.

.Galiausiai nesuskystintos dujos per hidraulinę užtvarą saugančią nuo sprogo yra tiekama į kaitinimo talpos kaitinimo kamerą, kur toliau yra keliama temperatūra iki 280 °C

temperatūros. Pirolizės dujoms nustojus tekėti į degimo kamerą, yra ženklas, kad pirolizės reakcijos yra pasibaigusios. Kaitinimo talpos sukimasis valdymo pulto pagalba yra stabdomas, atidaroma automatinio techninės anglies pašalinimo iš kaitinimo talpos sklendė ir sukantis kaitinimo talpai į priešingą pusę (analogiškai betono iškrovimui iš betonvežio), iškraunama kaitinimo talpoje esanti techninė anglis. Techninė anglis be sąlyčio su atmosfera patenka į uždaro tipo sraigtinį konvejerį, kuris perneša techninę anglį į specialią uždarą saugojimo – sandėliavimo talpą. Iškovus techninę anglį, atidaroma pagrindinė kaitinimo talpos anga, ciklas yra užbaigtas.

Kaitinimo talpos šildymas pradžioje vykdomas suskystintų naftos dujų pagalba per suskystintų dujų degiklį, toliau prasidėjus reakcijai kuriai naudojama išsiskirianti dujinė fazė, kuri praėjusi kondensacijos sistema, liko dujinės būsenos. Iš kaitinimo talpos dūmai praeina per filtrus sugaudant kietąsias daleles bei išvalant nuo kenksmingų junginių, ventiliatoriaus pagalba per kaminą pašalinami.

Visas gamybos procesas yra beatliekinis ir neturintis sąlyčio su atmosfera.

Planuojamai ūkinei veiklai visa reikiama technologinė įranga bus sumontuota patalpoje.

Perdirbimo produktas – skystas kuras vietoje nebus kaupiamas ir saugomas, pagal sudarytas sutartis ir grafiką jis bus atskiros ir turinčios teisę pervežti atitinkamus krovinius įmonės išvežamas. Antžeminė 50 m³ talpa bus įrengta saugiu atstumu nuo pastatų ir įrangos. Antžeminė 50 m³ talpa sintetinei naftai bus įrengta su dvigubomis sienelėmis, pagal visus tokio pobūdžio talpų reikalavimus.

Pirolizės kaitinimo talpoje montuojami keturi 0,03MW nominalios galios degikliai. Ciklo pradžioje (apie 3 valandas) deginamas kuras – suskystintos naftos dujos. Degiklio darbo metu į aplinką išmetami degimo produktai - anglies monoksidas, azoto oksidai ir sieros dioksidas. Ciklo antroje dalyje deginamas kuras - pirolizės dujos. Degiklio darbo metu į aplinką išmetami degimo produktai - anglies monoksidas, azoto oksidai ir sieros dioksidas (CO - 0,0648 t/m, NO₂ -0,105 t/m, SO₂ - 0,0278 t/m.) Kietųjų dalelių nebus išmetama. Deginant dujinį kurą dūmai, prieš išmetant į aplinkos orą, bus valomi šlapiame filtre.

Technologiniame procese nuotekų nesusidaro, nes vanduo nėra naudojamas. Vandens bus naudojamas užpildant šaldymo baseiną. Vandens baseinas naudojamas technologinio vamzdyno atšaldymui, patį vandenį atšaldo atmosferos temperatūra. Nuo įrengtų darbuotojų buitinių patalpų bus sumontuota fekalinės kanalizacijos linija su atskirais valymo įrenginiais, nuo kietų dangų lietaus surinkimas ir išleidimas bus organizuojamas per naftos gaudyklę. .

Vykdamt veiklą Lapių regioniniame sąvartyne, arba Zabieliškio sąvartyne, išvalytiems paviršiniams vandenims išleisti bus jungiamasi prie ten jau esančios paviršinių vandenų išleidimo infrastruktūros. Girininkų vietovėje, kur planuojama vykdyti veiklą, šioje vietoje esantys pastatai pastatyti ant buvusio durpyno . Kadangi vietovė drėgna, tai jai sausinti yra iškasti melioracijos kanalai. Į šiuos kanalus ir būtų planuojama išleisti išvalytus paviršinius vandenis.

5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: Sklypai, kuriame planuojama veikla, į nacionalinės ar europinės svarbos „Natura 2000“ teritorijas nepatenka ir nesiriboja. Artimiausios Natura 2000 teritorijos (nuo Lapių sklypo – Babtų –Varlupos miškai nutolę apie 8 km, nuo Zabieliškio sklypo apie 7,5 km., nuo Girininkų sklypo iki Kauno marių apie 20 km.)

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Pilietis Gintautas Norgėla gyvenantis Sodų g.12, Naujojoje Akmenėje, 2015m. liepos 12d. pateikė pasiūlymą persvarstyti Aplinkos apsaugos agentūros 2015m. birželio 26 d. atrankos išvadą „Dėl gumos atliekų ir naudotų padangų perdirbimo pirolizės būdu Kėdainių ir Kauno rajone poveikio aplinkai vertinimo“. Pagrindiniai pil. G.Norgėlos pasiūlyme nurodyti motyvai:

- Planuojamas padangų paerdirbimo būdas pirolizės būdu yra naujas Lietuvoje ir nėra būdų palyginti planuojamos taršos su realia faktine tarša;
- planuojamos ūkinės veiklos metu susidarys pavojingos medžiagos (dujos), kurios išmetamos į aplinką;
- neišsamiai aprašytos pateiktų 3 alternatyvų vietų technologijos;
- neaiški išmetamų į aplinką teršalų stebėjimo sistema;
- neaiški metalo kordo pašalinimo procedūra.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Atrankos išvados persvarstyme, kuris įvyko 2015 m. rugsėjo 24 d. Kauno skyriaus patalpose. dalyvavo UAB “Ekobaltika” atstovai Linas Maksvytis ir KTU docentas Linas Miknius, Kauno rajono savivaldybės atstovai Giedrė Juknienė, Jolanta Blaževičienė, Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas Kastytis Pikūnas, Kauno visuomenės sveikatos centro atstovė Loreta Piešinė, Kauno visuomenės sveikatos centro Kėdainių skyriaus atstovė Sandra Buinovskienė, Kėdainių rajono savivaldybės atstovai Saulius Zakas ir Alina Malinauskienė, Kauno skyriaus atstovai Donata Bliudžiuvienė, Saulė Anisimovienė.

Kauno rajono savivaldybės atstovai informavo, kad jeigu bus atsisakyta Girininkų sklypo, kuriame prognozuojamas visuomenės pasipriešinimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Kauno visuomenės sveikatos centro atstovės nuomone Lapių sklype poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, o planuojant veiklą Girininkų sklype turėtų būti nustatoma objekto sanitarinė apsaugos zona.

Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas informavo, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Kėdainių rajono savivaldybės atstovai pritarė planuojamai veiklai Zabieliškio sklype ir pasisakė, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Kauno visuomenės sveikatos centro Kėdainių skyriaus atstovės nuomone poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Kauno paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno TP – persvarstyme nedalyvavo ir savo išvados raštu nepateikė.

Pilietis Gintautas Norgėla persvarstyme nedalyvavo ir savo išvados raštu nepateikė.

UAB “Ekobaltika” atstovai pateikė atsakymus į pil. Gintauto Norgėlos pateiktus klausimus ir informavo, kad planuojamos ūkinės veiklos Girininkų sklype atsisako.

8. Pastabos ir pasiūlymai

8.1. Planuojant ūkinę veiklą Girininkų sklype poveikio aplinkai vertinimo procedūros turi būti atliekamos iš naujo.

8.2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas apie priimtą atrankos išvadą turi informuoti visuomenę Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr.D1-370 “Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą

9.1. Planuojami objektai nepatenka į Natura 2000, saugomas teritorijas, apsaugos zonas.

9.2. Planuojama ūkinė veikla neprieštaruoja Kėdainių ir Kauno rajono bendrųjų planų sprendiniams (išskyrus Girininkų sklypą, kuris planuojamas gamtinio karkaso teritorijoje).

9.3. Į aplinkos orą išsiskirs nedidelis kiekis teršalų (CO - 0,0648 t/m, SO₂ - 0,0278 t/m, NO₂ -0,105 t/m). Atlikus planuojamos ūkinės veiklos į atmosferą išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta, kad ribinės teršalų vertės neviršija leidžiamų koncentracijų aplinkos ore.

9.4. Planuojama ūkinė veikla vyks uždaroje patalpose, visas procesas beatliekinis ir neturintis sąlyčio su atmosfera.

9.5. Ūkinė veikla planuojama eksploatuojamuose Lapių ir Zabieliškio sąvartynuose, kuriems yra nustatytos 500 m sanitarinės apsaugos zonos. Artimiausi gyvenamieji žemės sklypai nuo visų trijų planuojamų teritorijų yra daugiau negu už 500 m.

9.6. Gamybinių nuotekų planuojamos ūkinės veiklos metu nesusidarys.

9.7. Planuojama naudoti vieną pažangiausių atliekų tvarkymo būdą, kai atliekos panaudojamos jas perdurbant ir pagaminant naudingą, toliau panaudojamą produkciją (sintetinę naftą, techninę anglį, pirolizės dujas).

9.8. Visi subjektai dalyvavę atrankos išvados persvarstyme pasisakė, kad planuojant veiklą lapių ir Zabieliškio sklypuose poveikio aplinkai vertinimo procedūros neprivalomos.

10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi priimta galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - Gumos atliekų ir naudotų padangų perdirbimas pirolizės būdu (Lapių ir Zabieliškio sklypuose) poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Planuojant ūkinę veiklą Girininkų sklype poveikio aplinkai vertinimo procedūros turi būti atliekamos iš naujo.

Ši galutinė atrankos išvada gali būti skundžiama Kauno apygardos administraciniam teismui (A. Mickevičiaus g. 8A, LT-44312 Kaunas) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Kauno skyriaus vedėja

Donata Bliudžiuvienė